

عنوان مقاله:

مطالعه نمادین نقوش پاتاق ارسی خانه های قاجاری یزد

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی نمادشناسی در هنر ایران با محوریت هنرهای بومی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فروغ فرجاندیا - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند

فرهاد خسروی بیژانم - دکترای پژوهش هنر و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند

خلاصه مقاله:

ارسی پنجره‌های است رو به نور که به جای گشتن روی پاشنه بالا می‌رود و در محفظه ای جا می‌گیرد، ارسی سازی از دوره صفوی آغاز شده و در دوره قاجار به اوج خود رسیده است. ارسی از قسمت های مختلفی تشکیل شده، یکی از این قسمت ها که بیشترین تزیینات را داراست پاتاق یا کتیبه است. در این پژوهش نقوش پاتاق ارسی شش خانه قاجاری یزد خانه کلاهدوزها، خانه رسولیان، خانه مودت، خانه محمودی، خانه لاری ها به شیوه انتخابی در دسترس از جنبه نمادین مورد مطالعه قرار گرفته است. سوالاتی که در این پژوهش مطرح می باشد این است که در پاتاق ارسی خانه های یزد از چه نقوشی استفاده شده است و همچنین آیا نقوش به کار رفته علاوه بر جنبه تزیینی معنای نمادین نیز دارد یا خیر هدف های پژوهش، شناخت نقوش به کار رفته در پاتاق ها و کشف راز و رمز نقوش به کار رفته است. نوع پژوهش بنیادی و روش آن توصیفی-تحلیلی است و به روش کتابخانه ای و میدانی انجام شده است. نتایج حاصله نشان می دهد که در پاتاق خانه ها از 1118 واگیره استفاده شده است. نقوش به کار رفته شامل نقوش گیاهی و هندسی می باشد که نقوش گیاهی پرکاربردتر بوده است. نقش مایه های به کار رفته شامل بته جقه، اسلیمی، ترنج، بادامی، گل، و لوز است. نقش بته جقه بیشترین کاربرد را در بین نقوش گیاهی دارد که نماد آزادی و آزادگی است. شیوه اجرای پاتاق ارسی ها، قواره بری و گره سازی است. رنگ ها محدود در هفت رنگ است. گره ها، عناصر تصویری و رنگ ها جنبه نمادین دارند.

کلمات کلیدی:

یزد، خانه، ارسی، پاتاق، نماد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/748310>

